

F-35 jako bolestné za odmítnutí Westinghousu

- editor007 | 7. února 2024

ČESKO: Uplynulý týden přinesl dva zásadní kroky za stovky miliard korun: podpis smlouvy na nákup 24 amerických letounů 5. generace a vyřazení americké společnosti Westinghouse z jaderného tendru. Závaznou nabídku podali jen Francouzi (EDF) a jihokorejská společnost KHNP. Ta je z řady důvodů označována již delší dobu za černého koně tendru.

Leckoho by mohlo napadnout, jestli podpis pod stíhačkami, který přišel měsíc před původním termínem, nebyl ze strany vlády ČR pro významného spojence malým bolestným. Jiný by mohl spekulovat, že Američané žádné bolestné nepotřebovali, a že velmi dobře věděli, co dělají, když se z tendru nechali vyřadit. A můžeme se podívat do Polska, kde americká společnost dostala výstavbu jaderné elektrárny přímo z ruky, bez vypsání tendru, již v roce 2022. Poláci mají o jadernou energii zájem již od roku 2032, a do hry tedy vstupuje otázka kapacity a rychlosti výstavby. Český reaktor podle původního tendru měl být spuštěn v roce 2035. Nyní se hovoří až o čtyřech nových blocích.

□Komentář k současnému vývoji okolo tendru na dostavbu Dukovan:
„Společnost KHNP respektuje rozhodnutí □□ vlády o výstavbě dalších jaderných bloků. Vyvineme maximální úsilí, abychom předložili závaznou nabídku na 4 bloky v souladu se stanovenými pokyny a časovým harmonogramem.“

— KHNP Česko (@KHNP_Cesko) [February 2, 2024](#)

V každém případě se rozhodnutí české vlády jeví odvážné. Američané projevovali zájem o dostavbu českých jaderných bloků dlouhodobě a Westinghouse mj. dodává veškerý kontrolní systém pro JETE. Ve hře nyní nicméně zůstávají dva uchazeči: společnosti Korea Hydro and Nuclear Power (KHNP) a Electricite de France (EDF). KHNP a EDF budou nyní vyzvány, aby do poloviny dubna předložily závazné nabídky na výstavbu celkem až čtyř nových reaktorů v lokalitách elektráren Dukovany a Temelín. Vláda dostane vyhodnocení jejich nabídek do konce května a konečné rozhodnutí by mělo podle ministra průmyslu a obchodu Jozefa Síkely (STAN) padnout koncem června. Nabídky obou zbývajících společností Síkela označil za velmi konkurenceschopné a transparentní.

Francouze táhnou ke dnu dosavadní neúspěchy. KHNP úspěšně staví a proniká do Evropy

Pokud se podíváme na moderní historii obou uchazečů na poli výstavby jaderných bloků, nelze se dobré pověsti a zřejmě lepší startovací pozici jihokorejské společnosti KHNP divit. Do karet jí hrají nejen vlastní úspěchy, ale také určitá zaváhání francouzské konkurence. Na prvním místě je zřejmě třeba zmínit významné zpoždění výstavby finské jaderné elektrárny Olkiluoto, která se opozdila o dvanáct let (stavba třetího bloku byla zahájena již v roce 2005) a jejíž cena vyletěla za tu dobu na bezmála čtyřnásobek. Zdržení provázejí francouzské projekty také ve Velké Británii (Hinkley Point) i doma ve Francii (Flamanville).

Oproti tomu KHNP se dokázala nejen prosadit, ale také dodržet termín i cenu výstavby v Barakah ve Spojených arabských emirátech, kde v letech 2017-2020 postavila a následně po zaškolení domácího

personálu do provozu uvedla čtyři reaktory APR1400. A úspěchy se neomezují jen na exotickou zemi na Arabském poloostrově, jež přitom svými přírodními podmínkami projekt opravdu neusnadnila. Jestliže se polské transatlantické vazby promítají do významných zakázek v řadě oblastí od zbrojního průmyslu po jadernou energetiku a Westinghouse bude v Polsku stavět první jadernou elektrárnu, Jihokorejci i v tomto ohledu potvrdili svou pozici strategického polského partnera a vybrali si KHNP pro navazující projekt – stavbu dvou bloků v Pątnowě.

Jihokorejská nabídková cena bude zřejmě velmi atraktivní

Nabídková cena bude v celém projektu hrát zásadní roli, i když přirozeně ani zdaleka jedinou. Na tomto poli však jsou aktuální projekty jihokorejské společnosti KHNP takřka bezkonkurenční. Ve veřejném prostoru padají různá čísla, přičemž dokud nejsou na stole definitivní nabídky uchazečů na až čtyři reaktory APR1000, jde především o rovinu spekulací. Pokud skeptici hovoří o vyšších jednotkách stovek miliard za jeden, dosavadní skutečnosti s jihokorejskou výstavbou jim ani zdaleka nedávají za pravdu. Zmíněný projekt v Barakah vychází v přepočtu na požadovaný český výkon na sto miliard korun, a nabídka pro polskou elektrárnu na 110. Významným ukazatelem projektu realizovaného v SAE byla také postupně se zkracující výstavba jednotlivých bloků.

Dosavadní zkušenosti (v Koreji KHNP provozuje či buduje tři desítky jaderných elektráren) a nabídková cena, ale svou významnou roli sehraje také průmyslová spolupráce. A i na tomto poli mají Jihokorejci v České republice skvělé jméno. Stačí připomenout úspěchy automobilek KIA a Hyundai. Samotná KHNP již nyní spolupracuje s více než dvěma stovkami tuzemských společností. Experti zmiňují především jihokorejský závod Doosan Power v Plzni. Turbína využitá případně pro jihokorejské řešení v Dukovanech (a v Temelíně) tak bude česká; francouzská společnost EDF by využila vlastní francouzskou. Čekají nás velmi zajímavé měsíce.

AUTOR: Karel Alexandr

[ZDROJ](#)